

valgret, adgang til at opnå offentlig tjeneste og hverv og ret til at virke som læge, som sagfører eller i anden virksomhed, der kræver en offentlig autorisation.

De fleste af disse domfældte har nu generhvervet de rettigheder, der er frakendt dem ved straffedommene. Mange har generhvervet rettighederne ved udløbet af det tidsrum af 5 år, for hvilket rettigheder var frakendt dem. Hertil kommer de generhvervelser, der har fundet sted i henhold til lov nr. 224 af 27. maj 1950 om visse domfældtes generhvervelse af rettigheder. Som nævnt i de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, kan antallet af domfældte, der endnu ikke har generhvervet de dem frakendte rettigheder, skønsmæssigt ansættes til 2 000.

Efter lov nr. 286 af 18. juni 1951 om ændring af reglerne om fortabelse af rettigheder som følge af straf er det den almindelige regel, at strafbart forhold ikke medfører tab af borgerlige rettigheder. Fra udøvelsen af en virksomhed, som kræver en særlig offentlig autorisation eller godkendelse, kan man dog ifølge loven udelukkes som følge af en straffedom, men kun såfremt det udviste forhold begrunder en nærliggende fare for misbrug af stillingen eller hvervet. Ved lovens §§ 3 og 4 ophævedes straffelovstillæggets § 6 og den tilsvarende bestemmelse i værnemagerloven. Forsåvidt angår de få personer, der efter ikrafttrædelsen af loven af 1951 er dømt efter straffelovstillæggene, indeholder dommene derfor ingen bestemmelse om rettighedsfortabelse. For personer, der er dømt, før rettighedsloven trådte i kraft, betyder loven, at straffedommene fremtidig ikke er til hinder for udøvelse af sådanne rettigheder, der ikke omfattes af straffelovstillæggets § 6, men var fortabt efter den øvrige lovgivning, således adgang til at drive virksomhed i henhold til almindeligt næringsbrev. Derimod må de i straffedommene indeholdte rettighedsfrakendelser antages at være upåvirket af rettighedsloven.

Princippet i den foreslåede ordning er, at de domfældte bliver *stillet, som om de domme, der er overgået dem, ikke indeholdt nogen bestemmelse om rettighedsfrakendelse*; dette vil ikke sige, at de pågældende generhverver de frakendte rettigheder, men det betyder, at spørgsmål om deres udøvelse af rettigheder skal afgøres efter de regler, der nu gælder for andre domfældte, altså dels rettighedsloven af 1951, dels særlove som værnepligtsloven og tjenestemandensloven.“

Ved 1. behandling gav *K. Axel Nielsen* (S) tilsagn om en hurtig og velvillig behandling af lovforslaget. Når han kunne anbefale lovforslaget, skyldtes det ikke, at han havde fået et andet syn på det dadelværdige i de begærede forbrydelser, men at bedømmelsen af den kriminalpolitisk rigtige reaktion overfor disse forbrydere i de forløbne år i nogen grad er friggjort for det krav om gengældelse, som i tiden lige efter kapitulationen mere eller mindre bevidst var almindeligt. Han tillagde ikke gengældelsessynspunktet strafferetlig relevans, men fandt, at det afgørende måtte være, om en tilbagegivelse